

Python

Poziom średniozaawansowany

Kamil Nowak

Plan na dziś

- Struktury danych:
 - Kopiec
- Refleksje
- Klasy i metody abstrakcyjne
- Wyrażenia regularne

Struktury danych - kopiec

- Ostatnią strukturą, którą omówimy jest kopiec.
- Kopiec jest drzewem binarnym o specjalnej właściwości w korzeniu (na szczycie kopca) zawsze znajduje się najmniejsza wartość jeśli kopiec jest minimalny lub największa jeśli kopiec jest maksymalny.
- Python dostarcza implementacji minimalnego kopca w module heapq.
- Pomimo, że kopiec formalnie jest drzewem, w praktyce przechowuje się go w postaci listy.
- Kopiec słabo nadaje się do wyszukiwania ale świetnie sprawdza się do tego aby pobrać z jego wierzchołka najmniejszy element. Wtedy na to miejsce wskoczy następny w kolejności najmniejszy element.
- W takim razie z kopca pobieramy elementy uporządkowane rosnąco - tak właśnie działa sortowanie przez kopcowanie - z listy losowych elementów tworzymy kopiec i wyciągamy je z kopca aż będzie on pusty, dostaniemy uporządkowaną listę elementów.
- Kopiec można również traktować jak priorytetową kolejkę w końcu zawsze wyjmiemy z niego element o ekstremalnym priorytecie.

```
In [1]: paste
from heapq import heappush, heappop

def heapsort(iterable):
    h = []
    for value in iterable:
        heappush(h, value)
    return [heappop(h) for i in range(len(h))]
## -- End pasted text --

In [2]: import random

In [3]: random_list = random.sample(range(100), 10)

In [4]: random_list
Out[4]: [15, 46, 88, 19, 69, 64, 26, 77, 78, 32]

In [5]: sorted_list = heapsort(random_list)

In [6]: sorted_list
Out[6]: [15, 19, 26, 32, 46, 64, 69, 77, 78, 88]
```

https://www.youtube.com/watch?
v=t0Cq6tVNRBA

Refleksja - isinstance, issubclass

- W poprzednim module omawialiśmy programowanie obiektowe. Jednym z jego podstawowych mechanizmów jest dziedziczenie.
- W trakcie wykonania programu możemy łatwo sprawdzić czy dany obiekt jest instancją danej klasy. Służy do tego wbudowana funkcja isinstance.
- Podobnie możemy sprawdzić czy dana klasa dziedziczy z innej klasy. Służy do tego funkcja issubclass.

```
class A:
           pass
 [2]: class B:
 [3]: class C(B, A):
[n [4]: a = A()
  [5]: isinstance(a, A)
  [5]: True
n [6]: isinstance(a, B)
     : False
[n [7]: c = C()
  [8]: isinstance(c, C)
      True
     : isinstance(c, A)
        isinstance(c, B)
```

```
In [11]: issubclass(C, A)
Out[11]: True

In [12]: issubclass(A, C)
Out[12]: False

In [13]: issubclass(A, B)
Out[13]: False

In [14]: issubclass(B, A)
Out[14]: False
```

Refleksja - hasattr, getattr

- Podczas wykonania programu można również dynamicznie sprawdzić, czy dany obiekt posiada jakiś atrybut. Służy do tego wbudowana funkcja hasattr.
- hasattr jako pierwszy parametr przyjmuje konkretny obiekt, w którym poszukujemy atrybutu. Jako drugi parametr przyjmuje zaś nazwę atrybutu, który szukamy w postaci ciągu znaków. Wynikiem działania funkcji jest boolowska wartość True/False.
- Aby pobrać wartość atrybutu (oprócz najbardziej oczywistego sposobu - operatora kropki) można użyć wbudowanej funkcji getattr.
- getattr jako pierwszy parametr przyjmuje przyjmuje konkretny obiekt, z którego wyciągamy atrybut. Jako drugi parametr przyjmuje nazwę atrybutu, którego wartość chcemy poznać w postaci ciągu znaków. Trzecim, opcjonalnym parametrem jest domyślna wartość, która będzie zwrócona jeśli obiekt nie ma takiego atrybutu.

- Czasami klasy bazowe, po których dziedziczymy, informują jedynie jakie metody muszą być zaimplementowane w klasach pochodnych ale nie dostarczają konkretnej implementacji.
- Takie klasy nazywamy abstrakcyjnymi. Dokładnie każda klasa, która posiada co najmniej jedną abstrakcyjną metodę (taką, która posiada jedynie sygnaturę ale nie dostarcza jej implementacji) jest nazywana abstrakcyjną.
- Nie można stworzyć bezpośrednio obiektu klasy, która jest abstrakcyjna, najpierw trzeba dostarczyć konkretną klasę, dziedziczącą po abstrakcyjnej, która implementuje wszystkie abstrakcyjne metody.
- Np. możemy stworzyć abstrakcyjną klasę reprezentującą instrument muzyczny. Wiemy, że każdy instrument potrafi jakoś grać i to jest nasza abstrakcyjna metoda.
- Każdy konkretny instrument będzie dostarczał implementacji abstrakcyjnej metody play.

```
import abc

import abc

class MusicalInstrument(abc.ABC):

def play(self):
    pass

import abc

abc.abstrument(abc.ABC):

abc.abstrument(abc.A
```


- Do stworzenia abstrakcyjnej klasy jest nam potrzebny standardowy moduł abc (Abstract Base Classes).
- Klasa abstrakcyjna powinna dziedziczyć po abc.ABC aby zaznaczyć fakt, że jest abstrakcyjna.
- Ponadto powinna posiadać co najmniej jedną metodę udekorowaną dekoratorem @abc.abstractclass. W naszym przypadku jest to metoda play. Jak widać, nie dostarczamy żadnej implementacji tej metody, od razu piszemy pass.
- Chcemy stworzyć konkretną klasę Guitar dlatego w deklaracji, klasy zaznaczamy, że dziedziczymy z MusicalInstrument. Jednak nasza definicja nie jest poprawna, co sygnalizuje nam PyCharm podkreślając nazwę naszej klasy.
- Problem polega na tym, że nie dostarczyliśmy w klasie
 Guitar konkretnej implementacji metody play.

```
import abc

class MusicalInstrument(abc.ABC):

def play(self):
    pass
```

```
11 class <u>Guitar</u>(MusicalInstrument):
12 pass
```


- Teraz nasza konkretna klasa jest zdefiniowana poprawnie - gitara mówi nam konkretnie jakie dźwięki z siebie wydaje.
- Ponadto PyCharm na marginesie prezentuje nam przyciski, dzięki którym możemy się wygodnie przełączać pomiędzy abstrakcyjną deklaracją metody a jej konkretnymi implementacjami w klasach pochodnych nawet jeśli klasy są w oddzielnych plikach.

```
import abc

import abc

class MusicalInstrument(abc.ABC):

@abc.abstractmethod
def play(self):
    pass

class Guitar(MusicalInstrument):
def play(self):
    return "Brzdek, brzdek"
```

 Na przykładzie jasno widać, że nie da się stworzyć obiektu klasy abstrakcyjnej.

- Możemy stworzyć więcej klas instrumentów i zestawić je w orkiestrę!
- Możemy ponadto stworzyć funkcję, która dyryguje instrumentami.
- Najlepsze jest to, że funkcja wcale nie musi wiedzieć, jakimi konkretnie instrumentami dyryguje. Wszystko co jest wystarczy to wiedza, że każdy instrument, aby mógł nazywać się instrumentem, musi dostarczać metodę play, więc można ją wykonać i wtedy instrument zagra w sposób specyficzny dla swojego rodzaju.
- Ta możliwość jednolitego traktowania obiektów różnych klas o wspólnej bazie jest nazywana polimorfizmem, który oprócz dziedziczenia i abstrakcji jest kolejną ważną koncepcją programowania obiektowego.

```
class Guitar(MusicalInstrument):
          def play(self):
              return "Brzdek, brzdek"
15
     class Flute(MusicalInstrument):
18 🌖
          def play(self):
              return "Fiu, fiu!"
     class Violin(MusicalInstrument):
23 🌖
          def play(self):
              return "Skrzyp, skrzyp!!"
     def conductor(instruments:
                    typing.Sequence[MusicalInstrument]
                    \rightarrow None:
          for instrument in instruments:
              print(instrument.play())
```


- Możemy stworzyć więcej klas instrumentów i zestawić je w orkiestrę!
- Możemy ponadto stworzyć funkcję, która dyryguje instrumentami.
- Najlepsze jest to, że funkcja wcale nie musi wiedzieć, jakimi konkretnie instrumentami
 dyryguje. Wszystko co jest wystarczy to wiedza, że każdy instrument, aby mógł
 nazywać się instrumentem, musi dostarczać metodę play, więc można ją wykonać i
 wtedy instrument zagra w sposób specyficzny dla swojego rodzaju.
- Ta możliwość jednolitego traktowania obiektów różnych klas o wspólnej bazie jest nazywana polimorfizmem, który oprócz dziedziczenia i abstrakcji jest kolejną ważną koncepcją programowania obiektowego.

```
In [2]: orchestra = [Guitar(), Violin(), Flute()]
In [3]: conductor(orchestra)
Brzdęk, brzdęk
Skrzyp, skrzyp!!
Fiu, fiu!
```

- Możemy stworzyć więcej klas instrumentów i zestawić je w orkiestrę!
- Możemy ponadto stworzyć funkcję, która dyryguje instrumentami.
- Najlepsze jest to, że funkcja wcale nie musi wiedzieć, jakimi konkretnie instrumentami dyryguje. Wszystko co jest wystarczy to wiedza, że każdy instrument, aby mógł nazywać się instrumentem, musi dostarczać metodę play, więc można ją wykonać i wtedy instrument zagra w sposób specyficzny dla swojego rodzaju.
- Ta możliwość jednolitego traktowania obiektów różnych klas o wspólnej bazie jest nazywana polimorfizmem, który oprócz dziedziczenia i abstrakcji jest kolejną ważną koncepcją programowania obiektowego.


```
In [2]: orchestra = [Guitar(), Violin(), Flute()]
In [3]: conductor(orchestra)
Brzdęk, brzdęk
Skrzyp, skrzyp!!
Fiu, fiu!
```

Wyrażenia regularne

- Wyrażenia regularne to wzorce opisujące łańcuchy symboli. Możemy np. stworzyć wyrażenie, które będzie pasowało do każdego adresu email, każdej daty, numer telefonu, karty kredytowej itd.
- W Pythonie do posługiwania się wyrażeniami regularnymi jest nam potrzebny moduł o nazwie re.
- Moduł ten pomoże nam wyszukiwać ciągi pasujące do wzorca w tekście albo sprawdzanie czy dany tekst dokładnie pasuje do danego wzorca.
- Python używa tzw. Perlowej składni wyrażeń regularnych, którą poznamy za chwilę.

Wyrażenia regularne - składnia

- Wyrażenia regularne składają się ze zwykłych znaków oraz znaków specjalnych.
- Najprostsze wyrażenia regularne składają się wyłącznie ze zwykłych znaków.
- Przykładem prostego wyrażenia regularnego jest np "Ala". To wyrażenie będzie znajdować w tekście wyłącznie wystąpienia wyrazu "Ala".
- Wszystkie alfanumeryczne znaki (litery alfabetu oraz cyfry) są zwykłymi znakami.
- W wyrażeniach regularnych specjalne znaczenie mają następujące znaki:
 - o kropka: .
 - nawiasy (okrągłe, kwadratowe, klamrowe): () [] { }
 - o plus: +
 - o minus: -
 - gwiazdka: *
 - znak zapytania: ?

Autor: Michał Nowotka

- O **PIPE:** Prawa do korzystania z materiałów posiada Software Development Academy
- dolar: \$
- daszek (kareta): ^

Wyrażenia regularne - znaczenie znaków specjalnych

- Kropka w notacji wyrażeń regularnych oznacza dowolny znak z wyjątkiem znaku nowego wiersza. Np. do wyrażenia .la pasuje Ola, Ala i Ela.
- Nawiasy kwadratowe oznaczają dopasowanie do dowolnego ze znaków w tych nawiasach np. do wyrażenia [OA]la pasuje Ola i Ala ale nie pasuje Ela.
- Znak zapytania oznacza zero lub jedno wystąpnie, np. wyrażenie Olk?a pasuje do Ola i Olka.
- Plus oznacza jedno lub więcej wystąpienie, np. wyrażenie a+le pasuje do ale, aaale, aaaale.
- Gwiazdka oznacza zero, jedno lub wiele wystąpień, np. wyrażenie a*la pasuje do la, ala, aaaala.
- Nawiasy okrągłe pozwalają grupować znaki w wyrażeniu tak aby móc do nich zbiorczo stosować różne modyfikatory.
- Nawiasy klamrowe mówią o ilości powtórzeń np. (ala){1,3} oznacza ciąg ala występujący co najmniej jeden raz i maksymalnie 3 razy np. ala, alaala, alaalaala wszystkie pasują do tego wyrażenia.

Wyrażenia regularne - znaczenie znaków specjalnych

- Jeśli treść podana w kwadratowych nawiasach zaczyna się od daszka to mamy do czynienia z negacją przedziału, to znaczy do wyrażenia pasuje każdy znak spoza listy np. do wyrażenia [^OA]la pasuje Ela i Bla ale nie pasuje Ola i Ala.
- Jeśli w nawiasie kwadratowym znajduje się znak to oznacza on zakres np. [a-z]
 oznacza wszystkie małe litery alfabetu łacińskiego a [0-9] oznacza wszystkie cyfry.
- Pionowa kreska czyli pipe oznacza alternatywę np. wyrażenie **ala|kota** będzie pasowało do słowa **ala** lub do słowa **kota**.
- Daszek oznacza początek wiersza.
- Dolar oznacza koniec wiersza.
- Jeśli chcemy użyć jakiegoś znaku, który jest specjalny ale tak aby był potraktowany jako zwykły (czyli dosłownie) to powinniśmy go poprzedzić backslashem.
- \d oznacza cyfrę i jest aliasem dla [0-9].
- **\s** oznacza dowolny biały znak
- \w oznacza słowo i jest aliasem dla [a-zA-Z0-9_]
- **\D, \S, \W** są negacjami **\d, \s, \w** pasują do wszystkiego do czego nie pasują ich odpowiedniki.

 Prawa do korzystania z materiałów posiada Software Dev

Prawa do korzystania z materiałów posiada Software Development Academy

Wyrażenia regularne - funkcjonalność modułu re

- Funkcja search przyjmuje dwa parametry. Pierwszym jest wyrażenie regularne, drugim tekst, w którym szukamy ciągu znaków pasującego do wyrażenia. Jeśli funkcja zwróci None to znaczy, że nie znaleziono żadnego pasującego ciągu znaków. Jeśli udało się znaleźć dopasowanie to zwrócony zostanie obiekt Match, który zawiera informację o tym jaki ciąg dopasował się do wyrażenia oraz jakie jest jego położenie w tekście.
- Funkcja match przyjmuje dokładnie takie same parametry jak search. Różnica polega na tym,
 że funkcja ta informuje czy początek tekstu pasuje do wyrażenia a nie tylko jego fragment.
- Funkcja fullmatch również przyjmuje dokładnie takie same parametry. Tym razem sprawdzane
 jest czy cały tekst pasuje do wyrażenia.
- Funkcja findall zwraca wszystkie wystąpienia wyrażenia regularnego w tekście. Zwracana jest lista wyników (obiektów typy Match)
- Funkcja finditer działa podobnie do findall ale zamiast wrócić na koniec pełną listę wyników zwraca leniwy iterator który zwraca kolejne wyniki w miarę jak po nich przechodzimy.
- Funkcja split z modułu re działa podobnie do metody split dostarczanej przez klasę str.
 Różnica polega na tym, że możemy podać wyrażenie regularne, względem którego dzielimy.
- Funkcja sub zamieni wszystkie ciągi opisane wyrażeniem regularnym na podany ciąg znaków
 a jej wariant subn zwróci również informację o tym ile zamian przeprowadzono.

Wyrażenia regularne - tryby dopasowania

- Wszystkie wymienione funkcje przyjmują również opcjonalnie flagi, które decydują w jakim trybie następuje dopasowanie. Poniżej wymienimy najważniejsze z nich:
 - o re. I zaniedbuje wielkość znaków podczas dopasowania
 - re.A dokonuje dopasowania wyrażeń \w, \W, \b, \B, \d, \D, \s, \S jedynie według znaków ASCII, w tym trybie słowo wąż nie będzie pasować do wyrażenia \w+.
 - re.L dokonuje dopasowania wyrażeń \w, \W, \b, \B według lokalnych ustawień językowych.
 - re.S sprawia, że kropka dopasowuje się również do znaku końca linii.
 - re.M (multiline), sprawia że daszek pasuje do początku dowolnej linii w tekście a nie tylko początku całego tekstu natomiast dolar pasuje do końca dowolnej linii a nie jedynie końca całego tekstu.

Wyrażenia regularne - przykłady


```
In [1]: import re
In [2]: print(re.search(r'ala', 'ala ola ela'))
<re.Match object; span=(0, 3), match='ala'>
In [3]: print(re.search(r'.la', 'ala ola ela'))
<re.Match object; span=(0, 3), match='ala'>
In [4]: print(re.findall(r'.la', 'ala ola ela'))
['ala', 'ola', 'ela']
In [5]: print(re.findall(r'Ala', 'ala ola ela'))
In [6]: print(re.findall(r'Ala', 'ala ola ela', re.I))
['ala']
In [7]: print(re.match('\w+', 'wgż'))
<re.Match object; span=(0, 3), match='wgż'>
In [8]: print(re.match('\w+', 'wq\dot{z}', re.A))
<re.Match object; span=(0, 1), match='w'>
In [9]: print(re.fullmatch('\w+', 'wqż', re.A))
None
In [10]: print(re.fullmatch('\w+', 'wqż', re.U))
<re.Match object; span=(0, 3), match='wgż'>
```

```
In [1]: import re
In [2]: re.sub(r'\w{4}', 'psa', 'Ala ma kota')
Out[2]: 'Ala ma psa'
In [3]: re.subn(r'\w{4}', 'psa', 'Ala ma kota')
Out[3]: ('Ala ma psa', 1)
In [4]: it = re.finditer(r'.la', 'ola ala ela')
In [5]: for match in it:
            print(match)
<re.Match object; span=(0, 3), match='ola'>
<re.Match object; span=(4, 7), match='ala'>
<re.Match object; span=(8, 11), match='ela'>
```

Autor: Michał Nowotka

Prawa do korzystania z materiałów posiada Software Development Academy

Wyrażenia regularne - przykłady

- Istnieje pewne bardzo prosto brzmiące zadanie, które wyjątkowo trudno wykonać bez znajomości
 wyrażeń regularnych. Wyobraźmy sobie, że tekst zapisany camel casem (CzyliDokłanieTak)
 musimy przekształcić w listę, której każdy element jest oddzielnym słowem (['Czyli', 'Dokładnie',
 'Tak']).
- Pierwszym skojarzeniem jest funkcja **split** z klasy **str** ale tam trzeba podać jeden stały ciąg, który rozdziela elementy. Dlatego to wyjście odpada.
- Wydaje się w takim razie, że użycie funkcji split z modułu re będzie tutaj idealne. Problem polega
 na napisaniu odpowiedniego wyrażenia regularnego.
- Naiwnie wydaje się, że tym wyrażeniem będzie: każda wielka litera czyli [A-Z] ale to jest błąd jeśli
 potraktujemy wielką literę jako coś co rozdziela wyrazy to zostanie ona z nich usunięta a tego nie
 chcemy.
- W takim razie powinniśmy dodać do wyrażenia grupę przechwytującą wprzód (lookahead assertion): (?=[A-Z]).
- Użycie grupy przechwytującej sprawi, że również litera, po której rozdzielamy znajdzie się w wyniku, ponieważ w tej chwili rozdzielamy tak naprawdę po pustym stringu, przed którym stoi wielka litera.
- Właśnie dlatego w poprawionej wersji pierwszy element jest zawsze pustym stringiem.
- Łatwo zauważyć, że jeśli wejściowy string składa się z wyłącznie z wielkich liter, to zostaną one rozdzielone, jeśli chodzi nam żeby następujące po sobie wielkie litery były razem połączone to zadanie robi się jeszcze trudniejsze. Jego rozwiązanie można znaleźć tutaj.

Autor: Michał Nowotka

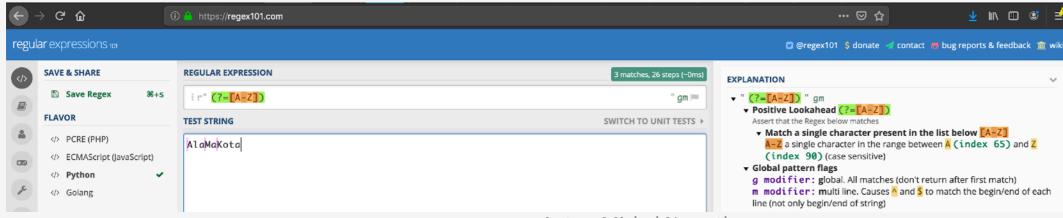
Wyrażenia regularne - przykłady


```
In [11]: print(re.split(r'[A-Z]', 'AlaMaKota'))
['', 'la', 'a', 'ota']

In [13]: print(re.split(r'(?=[A-Z])', 'AlaMaKota'))
['', 'Ala', 'Ma', 'Kota']

In [19]: print(re.split(r'(?=[A-Z])', 'UPPER'))
['', 'U', 'P', 'P', 'E', 'R']
```


Autor: Michał Nowotka
Prawa do korzystania z materiałów posiada Software Development
Academy

Do testowania
wyrażeń
regularnych
bardzo przydaje
się strona
regex101.com

Wyrażenia regularne - kiedy ich nie używać?

- Kiedy nauczysz posługiwać się młotkiem wszystko wygląda jak gwóźdź - podobnie jest z nauką wyrażeń regularnych.
- Wyrażenia regularne to odrębna notacja, znacznie mniej czytelna niż pythonowy kod. Dlatego należy unikać stosowania bardzo złożonych wyrażeń regularnych ponieważ bardzo trudno się je debuguje.
- Być może kiedyś po kilku miesiącach wrócisz do własnego kodu i zobaczysz w nim wyrażenie regularne ale nie będziesz pamiętać co ono znaczy a jego analizowanie okaże się bardzo trudne.
- Wyrażenia regularne potrafią opisać tylko pewną klasę ciągów znaków, nie można ich stosować do złożonych gramatyk, takich jak XML. Jeśli chcesz zrozumieć dlaczego popatrz <u>tutaj</u>.

Podsumowanie

- Do pobierania atrybutu warto użyć getattr
- Do sprawdzenia czy atrybut istnieje uzywamy hasattr
- Moduł abc wykorzystujemy do tworzenia abstrakcji

Plan na kolejne zajęcia

- Wyrażenia lambda (funkcje anonimowe)
- Wyjątki
- Funkcje wewnętrzne